

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 393-1916)

Originalt emne

Havnen

Havnen/Havnearbejdet, Havneudvidelse

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 19. oktober 1916](#)
- 2) [Byrådsmødet den 15. marts 1917](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 19. oktober 1916 - side 37

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 393-1916)

Fra Byraadsmedlemmerne

Mikael Johansen, Møller, J. G. Petersen, Mariane Thomsen, P. Petersen, Magnus Nielsen, Marthin Hansen og N. Joh. Laursen forelaa følgende Forslag om, at der skrides til Reform af den endnu ikke udførte Del af Havneplanen og til Udarbejdelse af Planer til en ny Havn:

"Der har i adskillige Aar lydt Klager fra de Forretningskredse, som særlig skulde bruge Aarhus Havn, over Forholdene ved Havnen og særlig da den ny Havn. Det er blevet paastaet, at dens Plan var upraktisk, at de Arealer, der er forbeholdt industrielle Anlæg, var for smaa og uheldigt beliggende o. s. v. Herom skulle vi ikke udtale nogen afgørende Dom, da vi mangler Sagkundskab hertil. Vi nøjes med at konstatere, at Klagerne har været fremme og i stigende Grad.

Hertil er nu kommet det Faktum, som er konstateret under Byrådets Forhandlinger i Mødet

den 12. ds., at Havneudvalget har maattet afvise et udefra stillet Forslag om Anlæg af et Skibsværft ved Havnen, fordi der ikke haves Plads til et saadant, og det er os bekendt, at enkelte andre Henvendelser til Havneudvalget om Plads til andre industrielle Anlæg ved Havnen har faaet lignende Svar. Desuden er det bekendt, at danske Statsbaner omgaas med Planer til Anlæg af Dampfærgelejer ved Aarhus Havn.

Under disse Omstændigheder forekommer det os paatrængende nødvendigt hurtigst at tage under Overvejelse, hvad der kan og bør gøres for at ændre de uheldige Forhold, der afskærer Aarhus fra den Udvikling i Handel og Industri ved Havnen, som er et af de vigtigste Vilkaar for Byens fremtidige Trivsel og Fremgang.

Vi stiller derfor Forslag om, at man skridter til en Reform af den Del af Havneplanen, som endnu ikke er udført, i Forbindelse med Plan for en ny Havn, der kan byde fornøden Plads ikke blot til Skibsværft og Færgelejer, men som ogsaa sikrer passende store Arealer til Pakhuse, Oplagspladser og industrielle Anlæg m. m.

Vi foreslaar, at der i denne Hensigt udskrives en Konkurrence til at løse denne Opgave, og at Byraadet af Havnekassen bevilger Penge til passende Præmier til en saadan Konkurrence."

Mikael Johansen oplyste, at Hr. Carl Laursen ikke var Medforslagsstiller, fordi han var Medlem af Havneudvalget, og at man med Forslaget ikke tilsigtede nogen Kritik overfor Udvalget eller Havneingeniøren. Der var ofte blevet anket over den ny Havn, som blev kaldt forfejlet. Hvorvidt dette var sandt, vidste Taleren ikke, men det burde undersøges, saaledes at der kunde stoppes i Tide, hvis der var sket noget galt. Der var bevilget henimod 12 Millioner Kroner til Havneudvidelsen, og heraf var om ved Halvdelen brugt. Hvis der var sket noget galt, vilde det være heldigt at faa det at vide. Hvert Øjeblik blev der klaget fra de næringsdrivende over, at de ikke kunde faa Pladser ved Havnen, og det var nu ogsaa bleven godtgjort, at der ikke var Plads til Anlæg af et Skibsværft. Alt dette burde undersøges, og Havnen havde gode Raad til at lade Undersøgelsen foretage. Handelsstanden var berettiget til at kræve, at der blev skaffet den Muligheder for at udvikles og trives. Byen havde kun Grund til at være glad og stolt over sin Handelsstand, saa man maatte ikke sidde dens berettigede Ønsker overhørig. Taleren skulde iøvrigt henholde sig til den i Forslaget givne Motivering og foreslaa Sagen henvist til Havneudvalgets Erklæring. Dog maatte han tillige anmode Havneudvalget om at erklære sig hurtigst muligt, ligesom han ogsaa maatte gøre opmærksom paa, at al Kritik vilde forstumme, hvis den foreslaaede

Konkurrence blev udskrevet.

Formanden mente, at man vel kunde indskrænke sig til at henvise Forslaget til Havneudvalget. Forslagsstillerne syntes ikke at tænke tilstrækkeligt paa, at Udvalget stod midt i Arbejdet med Udførelsen af et stort Projekt, og at det dermed var givet, at Forholdene blev bedre og bedre, efterhaanden som Udførelsen skred frem. Udvalget skulde imidlertid tage Forslaget under Behandling, hvis Byraadet henviste det til det.

Simonsen fandt det overflødigt at diskutere Forslaget, da dettes Skæbne jo var afgjort af den borgerlige Gruppe plus Hr. Marthin Hansen.

Jakob Jensen bemærkede, at Forslaget i Virkeligheden intet indeholdt. Der var ikke bevilget 12 Millioner Kroner, men kun projekteret Arbejder for henimod dette Beløb. Man kunde let nok tale om at stoppe i Tide, men Forholdet var, at der ikke kunde stoppes, før det nu paabegyndte Projekt var gennemført. Det var meget rigtigt, at der ikke nu var Plads til et Skibsværft, men der havde været en Plads, der var blot kommet andre Lejere til den i Forvejen. Statsbanerne vilde formentlig selv bestemme, hvor Færgelejet skulde ligge; men forøvrigt var der allerede Forhandling i Gang mellem Staten og Havnen om Færgehavnen. Det virkelige Forhold var, at Havneudvalget hvert Aar havde forceret Arbejdet ud over det planlagte, og paa næste Havnebudget vilde der antagelig komme Forslag om en betydelig Forlængelse af Molen paa Slippens Østside, hvorved der vilde indvindes et ret stort Areal. Taleren vilde have sat megen Pris paa, om den borgerlige Gruppe havde sat Fingeren paa det Punkt, der var Hovedsagen for Havnen, nemlig Statens Trafikering af Havneterrænet. Trods alle Anstrengelser var man nemlig ikke kommet synderligt videre i den Henseende end for flere Aar siden. Hvis den borgerlige Gruppe og Handelsstanden vilde gøre noget for Havnen, skulde den søge at faa Trafikforholdene paa Havnepladsen i Orden.

N. Joh. Laursen havde underskrevet Forslaget, fordi han savnede Kendskab til Havnens Forhold, og vilde sætte Pris paa, at Havneudvalget vilde give Oplysninger derom. Taleren vilde værges sig imod, at han skulde være en stor Ven af et Skibsværft.

Mikael Johansen maatte hævde, baade at Forslaget indeholdt en Del, og at der var bevilget henimod 12 Millioner til Havneanlægget. I næste Møde skulde Taleren oplyse, hvor naar Bevillingen var blevet givet. Det vilde være meget kedeligt, om der ingen Forandringer kunde ske i Projektet, hvis det ved en Undersøgelse skulde vise sig at være forfejlet. Selv om den til et Skibsværft udlagte Plads var optaget, vilde det ikke være udelukket at anlægge et Værft, idet et saadant jo slet ikke behøvede at ligge ved Havnen. Baade Nord

og Syd for Byen kunde der sikkert findes velegnede Pladser, ja man mente endog, at Egaa Fed vilde være en særlig god Plads. Hvis Taleren ikke huskede fejl, havde Havneudvalget sagt, at man ved Forhandling med den ny Generaldirektør havde faaet en udmærket Ordning med Statsbanerne. Skulde Generaldirektøren være faldet fra, vilde det naturligvis være meget kedeligt. At Havnearbejdet var noget forsinket, var ubestrideligt, da Landsudstillingen jo havde bevirket en Forsinkelse paa et Aars Tid. Dersom man endnu ikke var kommet til en Ordning med Statsbanerne, var det en Fejl af Udvalget, at det ikke havde givet Byraadet Besked derom.

Jakob Jensen kunde ikke indse, at der var noget at gøre ved Hr. Mikael Johansen, naar denne fastholdt, at der var bevilget 12 Millioner til Havneudvidelsen, uagtet der hvert Aar blev bevilget det Beløb, som skulde bruges i Aarets Løb. Det maatte blive Formandens Sag at svare paa Beskyldningen for, at Byraadet var blevet holdt i Uvidenhed om, hvad der var sket med Hensyn til Havnebanen, men efter Talerens Opfattelse var Byraadet blevet holdt fuldt ud a jour. Havneudvalget havde troet, at det ved Mødet med Generaldirektionen var kommet overens med denne, men det havde vist sig, at Overenskomsten, da den kom renskrevet tilbage, var umulig for Udvalget at gaa ind paa. Ved det nu projekterede Havneanlæg kunde der intet ændres, men noget andet var naturligvis, naar man skulde til at bygge udenfor de nuværende Havnemoler.

Formanden skulde ikke tage Statsbanerne i Forsvar, men maatte dog sige, at det ikke havde drejet sig om en Renskrivning alene af Overenskomsten mellem Generaldirektionen og Havnen, men nok saa meget om en Udformning af Forhandlingerne. Det egentlige var, at Generaldirektionen ved denne Udformning langt fra havde truffet Havneudvalgets Ønsker. Taleren havde flere Gange givet Besked om denne Sag i Byraadet.

Jakob Jensen vilde finde det rigtigst, at Havneudvalget overvejede, om det ikke skulde foranstalte en Sejltur om i Havnen for Byraadet.

Forslaget henvistes til Havneudvalget.

Uddrag fra byrådsmødet den 15. marts 1917 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 393-1916)

Indstilling fra Havneudvalget i Anledning af det i Byraadets Møde den 19. Oktober 1916 stillede Forslag om Udskrivning af en Konkurrence vedrørende ny Havneplaner og Ændringer i Sydhavnsprojektet, saalydende:

"I Byraadets Møde den 19. Oktober f. A. behandledes en fra nogle af Raadets Medlemmer fremkommen Skrivelse, hvori stilles Forslag om, at der udskrives en Konkurrence til Tilvejebringelse dels af Planer til eventuelle Ændringer i det Projekt, hvorefter Aarhus Sydhavn nu anlægges, dels af Planer for en ny Havn. Byraadet vedtog i sit nævnte Møde at henvise dette Forslag til Havneudvalgets Behandling.

I Anledning heraf tillader Havneudvalget sig at bemærke følgende:

Som det vil være bekendt, blev i Aaret 1904 af Byraadet vedtaget og af Ministeriet for offentlige Arbejder approberet et Projekt til Anlæget af en ny Havn Syd for Byen. Havnen tænktes anlagt i tre Afsnit; foreløbig vedtoges det kun at bringe det første Afsnit til Udførelse. Men man har allerede for nogle Aar siden paabegyndt Udførelsen af en Del af 2. Afsnit, nemlig ved Opfyldning og Tilvejebringelse af Kajindfatninger om Slippen udover den for 1. Afsnit paa det til Projektet hørende Kort angivne Grænse. I det hele skal man med Hensyn til Projektets Motivering og Enkeltheder henvise til det af Havneudvalget i Marts 1904 udarbejdede "Forslag til Aarhus Havns Udvidelse og en Landvinding mod Syd" ; og med Hensyn til, hvormeget der af Projektet er bragt til Udførelse, henvise til det nærværende Skrivelse vedlagte Kort, af hvilket Eksemplarer er tilstillede Byraadets Medlemmer.

Paa intet Punkt af det ny Havneanlæg kan dette siges at være helt fuldført, saaledes at baade de egentlige Havneanlæg og de til en moderne Havn hørende Transportmidler, Jernbanespor m. v. og Belysningsanlæg og lignende ere endelig fuldførte. Særlig har Tilvejebringelsen af de fornødne Sporanlæg stødt paa uventede Vanskeligheder, idet man trods langvarige og vidtløftige Forhandlinger med Statsbanerne endnu ikke er kommen til nogen endelig Overenskomst med disse angaaende Sporenes Anlæg og Drift.

Ikke desto mindre har det paa Grund af den stadig stigende Trafik paa Havnen, der særlig i Krigsaarene er vokset ud over al Forventning, vist sig nødvendigt at tage Havnen delvis i Brug. Havnens vestre Mole er særlig bleven anvendt til Losning af Korn og Foderstoffer in. m. Slippen er anvendt til forskellig Trafik, og her har særlig Oliefabrikken efter at have lejet et betydeligt Areal til Anlæg af nye Fabriker, taget Kajerne i Brug. Derhos er ret betydelige Arealer udlejede til Anlæg af Skure til Oplag af forskellige Varer, særlig Korn og

Foderstoffer og Oliefabrikens forskellige Produkter.

Der har saaledes i den ny Havn udviklet sig en forholdsvis - særlig i Betragtning af, at Havnen langt fra er færdig - betydelig Trafik. Men det kan da ikke undre, at Havnen paa mange Punkter og i forskellige Henseender særlig paa Grund af Manglen af Transportmidler ikke har kunnet fungere til de Havnesøgendes Tilfredshed. Tilstanden ved Havnen har nærmest været en Nødstilstand med de deraf flydende Konsekvenser.

Det Spørgsmaal opstaar da, særlig ogsaa i Anledning af det fornævnte Forslag om en Konkurrence til Tilvejebringelsen af et nyt Havneprojekt: om de tilstedeværende Mangler vil afhjælpes ved det under Arbejde værende Projekts Udførelse, eller om det maa antages, at Trafiken paa Aarhus Havn fremdeles vil være i saa stærk Stigen, at Mangelen paa Plads og de øvrige Ulemper, man har klaget over, fremdeles vil hæfte ved Havnen saaledes, at der maatte være tilstrækkelig Grund til dels at ændre det nuværende Projekt dels allerede nu at planlægge en helt ny Havn.

Med Hensyn til, hvor stærk Trafikens Stigen kan antages at ville blive i de følgende Aar, henvises til den hoslagte Skrivelse fra Havneingeniøren af 29. November f. A. Det vil af denne ses, at naar Østre Mole fuldføres, vil der med 1000 R. T. pr. 3 m Kaj kunne modtages c. 1,5 Millioner R. T. aarlig, en Trafikmængde, der med den før Krigen foregaaede Stigning af Trafiken kan ventes naaet i 1931. Og det maa herved bemærkes, at der formentlig i hvert Fald ikke vilde kunne være Tale om at standse det nuværende Havneprojekts Udførelse, saaledes at man opgav den planlagte Opfyldning bag Østre Mole i dens nuværende Længde, hvorved jo den meget betydelige Bekostning af denne Moles Anlæg i det væsentlige vilde være spildt.

Naar saaledes det nu under Arbejde værende Projekt ialfald delvis fuldføres, maa der altsaa antages at ville være tilstrækkelig Plads til Trafiken paa Havnen i en Del Aar. Og der vil da være Tid til at iagttage, om Trafiken ogsaa efter Krigen vil stige saaledes, at der kan være Grund til ekstraordinære Foranstaltninger i Retning af Ændringer i det nuværende Projekt eller Planlæggelsen af et helt nyt Projekt.

Udvalget maa i det hele holde for, at naar det nuværende Projekt fuldføres saa hurtig som efter Omstændighederne muligt, vil der i en Aarrække ikke i Aarhus Havn mangle Plads selv til en stærkt stigende Trafik.

Men dertil kommer, at Udvalget maa nære megen Betænkelighed ved at gaa til saadanne

Ændringer i Projektet eller til saadanne ny Projekter, at deres Udførelse vilde medføre betydelige Udgifter udover dem, som det nuværende Projekts Udførelse er beregnet at ville medføre. Ogsaa i saa Henseende skal man henvise til Havneingeniørens fornævnte Skrivelse af 29. November f. A , af hvilken vil ses, at naar der i de nærmeste Aar baade i den gamle og den ny Havn bringes saadanne Arbejder til Udførelse, som maa anses nødvendige og tildels allerede forlængst ere paakrævede, vil det være nødvendigt alene til disse Arbejders Udførelse og Fuldførelsen af Østre Mole at optage Laan af mindst 1 1/4 Million Kroner. Og der vil da, naar saavel dette Laan som det allerede optagne Laan paa 2 1/2 Million Kroner skal forrentes og amortiseres, antagelig saa godt som intet være tilovers til nye Udgifter, særlig til Forrentning og Amortisation af nye Laan. Under de nuværende usikre Forhold tør Udvalget da ikke tilraade at belaste Havnen med yderligere Gæld og altsaa ikke tilraade nu at tænke paa ny Havneanlæg.

Men ogsaa af andre Grunde vilde Tidspunktet for en eventuel Konkurrence i den ommeldte Anledning være meget uheldigt valgt. Det vilde være umuligt at opstille et saadant Program for en Konkurrence, at Landets Ingeniører kunde antages at ville indlade sig paa Konkurrencen. For det første er, som anført, Trafikforholdene, særlig ogsaa for saa vidt angaar Trafikens Størrelse i Fremtiden, saa usikre, at man ikke med nogenlunde Sikkerhed vilde kunne angive, paa hvilken Trafikmængde et nyt Anlæg skulde baserer. Dernæst er Byens Jernbaneforhold formentlig ikke saaledes fastslaaede, at Opgaven med Hensyn til Havnens Forbindelse med Statsbanerne vilde kunne planlægges med tilstrækkelig Sikkerhed. Og endelig har Statsbanerne, efter hvad der foreligger, under Overvejelse at anlægge en Færgehavn i Forbindelse med Aarhus Havn. Det maatte da i hvert Fald være nødvendigt først at indhente Oplysninger hos Statsbanerne om disses Planer i nævnte Henseende. Men hvis, hvad der maa anses sandsynligt, Statsbanerne ikke for Tiden tør udtale sig med tilstrækkelig Bestemthed om disse Planer, vil der atter heri være en Hindring for Udarbejdelsen af Projekter for en ny Aarhus Havn.

Naar Havneudvalget da tager i Betragtning, 1) at det nuværende Projekts Fuldførelse maa antages at tilvejebringe tilstrækkelig Kaj- og anden Havneplads for en Aarrække, 2) at Havnens pekuniære Forhold ikke ere saadanne, at man tør tilraade større nye Havneanlæg, og 3) at saavel Havnens som andre i Forbindelse med Havnen og dens Drift staaende Forhold for Tiden ere saa usikre, at et nogenlunde bestemt Program for en Konkurrence om ny eller ændrede Havneanlæg ikke vil kunne udarbejdes, maa Udvalget til Byraadet indstille, at det fremkomne Forslag om Udskrivning af en saadan Konkurrence ikke tages

tilfølg.

Med Hensyn til den Udtalelse, der findes i Forslagsstillernes Skrivelse, om, at Havneudvalget har maattet afvise en udefra fremkommen Plan om Anlæg af et Skibsværft her i Havnen, skal Udvalget bemærke, at Projektet af 1904, som det vil ses af det til samme hørende Kort, bl. a. gik ud paa, at en stor Del af Arealet Vest for Slippen skulde saa vidt muligt forbeholdes til et saadant Anlæg. Da der i de mellemliggende Aar ikke fremkom Planer om et Skibsværft her, og da der fra forskellig Side blev stillet Krav om Plads til andre Formaaler, stillede Havnen særlig med Hensyn til den her omtalte Del af Havneterrainet i Udsigt, at den kunde anvendes til Brug for Trælasthandelen og forhandlede desangaaende med Aktieselskabet "Aarhus Trælasthandel". Da der nu i Sommer skete Henvendelse til Havneudvalget om Plads til et Skibsværft, kunde Udvalget derfor ikke uden at træffe en Ordning med Trælasthandelen disponere over Pladsen Vest for Slippen, som iøvrigt ogsaa, efter at den sydlige Del af Pladsen var udlejet til Oliefabrikken, viste sig at være vel kneben i Forhold til de Krav, der maatte stilles, naar et moderne Skibsværft skulde anlægges dér. Det viste sig umuligt at anvise Trælasthandelen Plads andetsteds i Havnen indenfor en rimelig Frist. Og da paa den anden Side de, der paatænkte Anlægget af et Skibsværft, stillede Krav om, at Pladsen skulde kunne stilles til deres Raadighed straks, saa maatte Udvalget svare dem, at dette Krav ikke kunde fyldestgøres. Den Tanke, der under Forhandlingerne var kommen op: ved Udfyldning Syd for Sydhavnen at tilvejebringe Plads til et Skibsværft, maatte overfor Kravet om straks at faa den fornødne Plads til Raadighed bortfalde."

Havneingeniørens Skrivelse til Udvalget var saalydende:

"Af en Statistik over Havneindtægternes og Havneudgifternes Stigning i Tiaaret 1904-1914 - idet Forholdene under Krigsaarene 1914-16 ikke kunne anses normale - fremgaar, at man i 1917-18, saafremt normale Forhold kunde tilvejebringes, vilde have en Indtægt af 740000 Kr., en Udgift af 480000 Kr. og et Overskud af 260000 Kr.

Der har i 1904-14 kun været anvendt et ringe Beløb til Nybygninger i den ældre Havn; i de kommende Aar maa der sikkert regnes med adskilligt mere. Hvis man saaledes vil foretage en Udrykning af Bolværkerne i Inderbassinet paa Strækningen fra Dampskibsbroen til Midtermolen, vil dertil medgaa ca. 300000 Kr. Fordelt paa 3 Aar vil dette formindske det aarlige Overskud i den Tid med 100000 Kr., og kommer hertil forskellige andre Arbejder, bliver der ikke over 150000 Kr. tilbage om Aaret til Nybygninger

i Sydhavnen.

Men i Sydhavnen forestaar Opførelsen af forskellige Bygninger (Administrationsbygning, Varmestue, Værksted m. fl.) og andre Arbejder, hvortil antagelig maa paaregnes mindst 50000 Kr. aarlig. Der vil da højst være 100000 Kr. aarlig at anvende til Fuldførelsen af Vejanlæg, Jernbanespor samt Kajindfatning og Opfyldning i Østre Mole, hvilke Arbejder ville andrage ca. 2 ½ Mill. Kr.

Havnen har en opsparet Kapital af 1 Mill. Kr., der vil kunne anvendes til disse Arbejder. Og antages Arbejderne at vare nogle Aar, vil i disse det aarlig Overskud af 100000 Kr. ligeledes kunne benyttes. Men der resterer da endnu 1 1/4 Mill. Kr., som man maa tilvejebringe ved Laan. Til Forrentning og Amortisation heraf vil i Fremtiden en stor Del af det aarlig disponible Beløb medgaa.

Sammenlignet med den ældre Havn har den nu fuldførte Del af Sydhavnen og samme forøget med Østre Mole, fuldført til det nuværende Østre Molehoved, følgende Indtægtgivende Tilbehør:

Oplagspladser Nyttig Kajlængde

Ældre Havn..... 5. 8ha 2. 50km

Fuldførte Del af Sydhavnen..... 12. 4"1. 30"

Fuldførte Del med Østre Mole..... 13. 3"1. 95"

Arealet vil saaledes blive mere end tredoblet, Kajlængden omtrent fordoblet.

I Indstillingen om Havneudvidelsen i 1904 paavistes det, at Havnens Kajbelastning af Tonnage ikke var for stor, idet der pr. 1000 R. T. p. a. var 4. 6 m Kajlængde, men at der trængtes til mere Landareal, og at Tidspunktet til Tilvejebringelse heraf var inde. I 1915, da kun nogle af Kajerne i Sydhavnen vare i Brug, var Belastningen stegen, saa at der pr. 1000 R. T.

kun var 2. 9 m Kajlængde, uden at der føltes Tegn paa Overbelastning, uagtet Sporforbindelse og andre Akkoraodationer manglede ved Sydhavnens Kajer. Og i 1919 vil der, naar den efter Krigen indkomne Tonnage anslaaes til 1 Mill. R. T. og Kajlængden er 3800 m, til hver 1000 R. T. svare 3. 8 m Kaj. Trafikforholdene ere samtidig ændrede, saa at Kajerne kan taale en væsentlig større Belastning af Tonnage end i 1903. Dette skyldes den intensivere Drift ved Hjælp af mekaniske Losseapparater (Kul og Korn) m. m., hvorved

Skibenes Liggetid forkortes, og de større Skibe, der for samme Kajlængde rummer en langt større Tonnage. Skibenes Gennemsnitsstørrelse er nemlig vokset fra 200 R. T. i 1903 til 320 R. T. i 1915 og Længden, de optager ved Kajen, vokser tilnærmelsesvis kun med Kubikroden af Størrelsen, saaledes at f. Eks. det 320 R. T. Skib kun optager 17 % mere Længde end det 200 R. T. Skib.

Der er ingen Tvivl om, at de 3. 8 m Kaj pr. 1000 R. T., der findes i 1919, er længere fra Grænsebelastningen nu, end de 4. 5 m Kaj var i 1903, og at man rolig kan se Kajlængden pr. 1000 R. T. reduceret til 3 m, før der er Brug for større Kajlængde. Men denne Kajbelastning naaes ved den nu fuldførte Del af Sydhavnen først i 1927, under Forudsætning af en fortsat Stigning af Trafiken med samme aarlige Tilvækst som før Krigen og, først i 1931, naar Østre Mole fuldføres.

Om det til den Tid vil være nødvendigt at have mere Kajlængde rede til at tage i Brug, vil foruden af Trafikens Udvikling afhænge af, om Skibene er voksede yderligere i Størrelse, og om det er lykkedes at forbedre Driften ved Hjælp af Kraner og andre mekaniske Losseapparater. Det vil formentlig være nødvendigt at have Opmærksomheden rettet herpaa; thi det er baade for Havnen og dens Brugere fordelagtigere at udnytte Kajerne intensivt, ved at Skibene ekspederes saa hurtigt som muligt, end at bygge nye Kajer. Hvis der imidlertid kræves mere Kajlængde i 1933, maa Pierbygningen ved søndre Mole være saa vidt, at den nordlige Kajindfatning for den sydligste Pier, nuværende Vestre Mole, kan tages i Brug. Og naar man derefter fortsætter med den foreliggende Plan, indtil Sydhavnens samtlige 3. 6 km Kajer ere byggede, vil Havnen ialt raade over 5. 8 km Kaj, tilstrækkeligt til en Skibsfart af ca. 2 Mill. R. T., hvilket ikke kan ventes naaet før 1941, forudsat at den hidtidige Stigning fortsætter sig med samme aarlige Tilvækst som før Krigen."

Formanden gennemgik i store Træk Havneudvalgets ovenfor aftrykte Indstilling. Med Hensyn til Forslaget til Budget udtalte Taleren, at det paa Indtægtssiden som sædvanlig var Post 5, Havne- og Bropenge, der interesserede. I 1915-16 havde Indtægten under denne Post været 623433 Kr., og Gennemsnitsindtægten for de 3 sidste Aar havde været ca. 539000 Kr., saa det maatte siges at være meget rimeligt for det kommende Aar at regne med en Indtægt paa denne Post paa 500000 Kr. Angaaende Udgiftssiden skulde Taleren blot kort nævne, at der under Post 6 r blev foreslaaet Anlæg af et armeret Beton-Bolværk i Inderhavnen til en samlet Udgift af henimod 300000 Kr., hvoraf man dog for det kommende

Aar kun regnede med at bruge 90000 Kr. Foranstaltningen blev altsaa nu foreslaaet, men om Arbejdet under de nuværende Vanskeligheder med at skaffe Materiale vilde komme til Udførelse, var maaske tvivlsomt. Hvad det særlige Overslag vedrørende Sydhavnsanlægget angik, skulde Taleren nævne, at man regnede med at kunne overføre 450000 Kr. fra Havneindtægterne til Udvidelsesfonden, samt henvise til de under Punkt 6 opførte Arbejder og da særlig det armerede Beton-Bolværk ved Basinets østre Side og den paatænkte Administrationsbygning og Spisehuset for Arbejdere.

Carl Laursen henstillede, at man lod Udvalgets Indstilling angaaende Forslaget til en Konkurrence optage in extenso i Bladene, saaledes at de næringsdrivende, for hvem Havnespørgsmaalet jo havde stor Betydning, kunde se Grunden til, at man ikke kunde tage Forslaget til Følge.

Mikael Johansen maatte for saa vidt beklage, at Indstillingen var enstemmig, idet der jo saa ingen Mulighed var for at komme uden om den, uagtet kyndige Folk vedblivende paastod, at der, naar Krigen var forbi, vilde blive meget mere Brug for danske Havne, og det saaledes nok vilde være formaalstjenligt at lade sagkyndige undersøge, om Aarhus Havn var rede til at tage imod den forøgede Trafik. Som Sagen laa, vilde Taleren derfor indskrænke sig til at anmode Havneudvalget om at gøre, hvad det kunde, for at Havnen kunde opfylde de Krav, der vilde blive stillet til den.

Jakob Jensen bemærkede, at Havneudvalget jævnligt havde forhandlet med Importørerne om Havnen, og at det derfor intet havde at bebrejde sig med Hensyn til Opfyldelsen af de Krav, der maatte blive stillet. Efter den stedfundne Opposition mod Havneledelsen havde Taleren ventet, at der ved Byraadsvalget var kommet en af Storhandelens Mænd med, men dette var ikke sket, og heri saa Taleren et Bevis for, at der ikke var den Utilfredshed, som man havde givet det Udseende af. Som det fremgik af Budgetforslaget, vilde der, hvis man kunde faa de fornødne Materialier, ske store Udvidelser med Hensyn til Bolværks- og Oplagsplads ved den nv Havn, ligesom man ogsaa paatænkte en Udvidelse af Pladsen ved Toldboden, hvorved der vilde blive betydeligt større Oplagsplads for Stykgods samt Plads for et nyt Jernbanespor, saaledes at Trafikken kunde foregaa betydeligt lettere end nu. At Udvalget foreslog Nedbrydning af saa langt et Bolværk, som her var Tale om, maatte være Bevis paa, at det ansaa Bolværkspladsen for tilstrækkelig, hvilket i Virkeligheden ogsaa var Tilfældet, naar Statsbanerne vilde opfylde sin Forpligtelse til at lægge ny Spor til Sydhavnen.

Mikael Johansen havde ogsaa ventet Tilslutning fra Handelstandens Side til Forslaget om en Konkurrence, men skulde nu, da en saadan Tilslutning ikke var kommet, indrømme, at Kritikken maatte høre op.

Forslaget godkendes.

